

عنوان مقاله:

رفتار مسئولانه ی محیط زیستی گردشگران پارک جنگلی طاق بستان: جایگاه گونه های ارزشی

محل انتشار:

دوفصلنامه علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران، دوره 19، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

منیژه لطفوی - دانش آموخته کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی پایدار و منابع طبیعی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

لاله صالحی - استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

فیض الله منوری فرد - پسادکترای آموزش کشاورزی و مدرس دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

خلاصه مقاله:

رفتارهای مسئولانه ی محیط زیستی افراد که به طور عمیقی ریشه در ارزش های آن ها دارد به عنوان مهم ترین عامل پایداری محیط زیستی شناخته شده است. با این حال، از یک سو نظرات درباره ی ابعاد رفتار مسئولانه ی محیط زیستی پراکنده است و از سوی دیگر پژوهش ها در ایران درباره ی نقش گونه های مختلف ارزشی در تبیین این رفتار بسیار نادر است؛ بنابراین، هدف این پژوهش در گام نخست تدوین ابزاری برای ارزیابی رفتار مسئولانه ی محیط زیستی با توجه به ابعاد آن در میان گردشگران پارک جنگلی طاق بستان و سپس تدوین مدلی ارزش بنیان برای تقویت این رفتار بود. روش نمونه گیری از نوع تصادفی ساده در دو سایت غربی و شرقی پارک بود ($n=300$). ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای محقق ساخته و مبتنی بر سوابق پژوهشی بود که روایی و پایایی آن با استفاده از شاخص های ضریب پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ، میانگین واریانس استخراجی و میانگین واریانس تسهیم شده برای بخش های مختلف تایید شد. داده ها در محیط نرم افزارهای IBM-SPSS Ver ۲۲ و Smart-PLS ۳.۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها نشان داد که گونه های ارزشی به شکل یکسان بر رفتار مسئولانه ی محیط زیستی گردشگران اثر نمی گذارند و نحوه ی اثرگذاری آن ها علاوه بر تفاوت از نظر شکلی، از مسیرهای مختلف است. با این حال، گونه ی ارزشی توجه به ماورای خود مهم ترین گونه ی هدایت کننده ی رفتار مسئولانه ی محیط زیستی گردشگران و گونه ی ارزشی توجه به تعالی خود مهم ترین گونه ی ارزشی بازدارنده ی آن بود. درنهایت، یافته های پژوهش نشان داد که متغیرهای پژوهش در مجموع ۸۵/۷ درصد از واریانس متغیر رفتار مسئولانه ی محیط زیستی را تبیین می کنند. شاخص افزونگی مقدار متقابل نیز حاکی از قدرت بالای مدل ارائه شده در پیش بینی رفتار مسئولانه ی محیط زیستی بود.

کلمات کلیدی:

نظریه ی فعال ساز هنجار، توسعه ی پایدار مقاصد گردشگری، تناقض در گونه های ارزشی، آگاهی از پیامدهای رفتاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1950848>

